

NN 66/2021 (16.6.2021.), Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

1281

Na temelju članka 49. stavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, br. 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21) i članka 38. stavka 2. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19) ministar unutarnjih poslova, po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za obranu, zaštitu okoliša i graditeljstvo te uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova donosi

PRAVILNIK

**O NOSITELJIMA, SADRŽAJU I POSTUPCIMA IZRADE PLANSKIH
DOKUMENATA U CIVILNOJ ZAŠTITI TE NAČINU
INFORMIRANJA JAVNOSTI O POSTUPKU NJIHOVOG
DONOŠENJA**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se nositelji, sadržaj i postupci u izradi sljedećih planskih dokumenata u području civilne zaštite te način informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja:

- Državnog plana djelovanja civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Državni plan)
- plana djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S)
- zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga
- vanjskog plana civilne zaštite JLP(R)S u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari (u daljnjem tekstu: Vanjski plan)
- operativnog plana civilne zaštite pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite (pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela JLP(R)S određene od interesa za sustav civilne zaštite)
- operativnog plana pravnih osoba, koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari, izuzev područja postrojenja višeg razreda definiranog Uredbom o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (»Narodne novine«, br. 44/14, 31/17 i 45/17 – ispravak) (u daljnjem tekstu: Uredba)
- godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite, smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite i godišnje analize stanja sustava civilne zaštite u JLP(R)S.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. godine o kontroli opasnosti od velikih

nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EPG) (SL L 197, 24. 7. 2012.).

Članak 3.

(1) Planski dokumenti u području civilne zaštite izrađuju se na temelju Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: Procjena rizika) i procjene rizika od velikih nesreća JLP(R)S te na temelju odredbi ovog Pravilnika i drugih relevantnih propisa i dokumenata.

(2) Dijelovi Državnog plana mogu biti dio plana provođenja utvrđenih obveza tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite u stanju neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske i ratnom stanju.

(3) Smjernice za izradu procjena iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se posebnim provedbenim propisom koji donosi čelnik tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(4) Planovi djelovanja sustava civilne zaštite izrađuju se isključivo za potrebe djelovanja kapaciteta sustava civilne zaštite za slučaj izvanrednih događaja/prijetnji iz kategorije neprihvatljivih i toleriranih rizika ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivih rizika.

II. PLANSKI DOKUMENTI

1. Državni plan djelovanja civilne zaštite

Članak 4.

(1) Državni plan donosi se radi provođenja preventivnih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na temelju informacija iz sustava ranog upozoravanja, utvrđivanja organizacije aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, usklađivanja provođenja mjera i aktivnosti iz djelokruga sudionika sustava operativnih snaga sustava civilne zaštite tijekom otklanjanja posljedica velikih nesreća i katastrofa.

(2) Državnim planom razrađuje se složeni sustav djelovanja različitih operativnih snaga različitih razina jedinstvenog sustava civilne zaštite tako da predstavlja glavni operativni dokument kojeg u slučaju velike nesreće i katastrofe koristi Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer CZ RH).

(3) Državni plan temelji se na implementaciji operativnih načela sustava civilne zaštite (supsidijarnost, solidarnost i kontinuitet djelovanja).

(4) Dijelovi Državnog plana mogu biti specifični planski dokumenti državne razine drugih tijela koji se odnose na velike nesreće i katastrofe uzrokovane rizicima identificiranima u Procjeni rizika.

(5) Državni plan izrađuje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite, uz suradnju tijela državne uprave i drugih tijela iz područja svoje nadležnosti i upućuje ga Vladi Republike Hrvatske na donošenje.

(6) Državni plan usvaja se radi:

a. definiranja okvira za reagiranje u slučaju kada Vlada Republike Hrvatske proglasi stanje katastrofe

b. utvrđivanja rješenja kojima je u što kraćem vremenu moguće osigurati minimalne uvjete za normalno funkcioniranje zajednice i

c. definiranja uvjeta za prekidanje stanja katastrofe.

Članak 5.

(1) Državnim planom razrađuje se način djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite uključenih u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

(2) Uključivanje zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika u sustavu javnog zdravstva, policije te Oružanih snaga Republike Hrvatske u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama planira se sukladno posebnim propisima, na načine koji se razrađuju Državnim planom.

Članak 6.

(1) Državni plan sadrži sljedeće dijelove:

1. Opći dio
2. Posebni dio
3. Prilozi.

(2) Državni plan je operativni dokument, prvenstveno namijenjen za potrebe djelovanja Stožera CZ RH u slučaju velikih nesreća i katastrofa te za potrebe izrade planskih dokumenata civilne zaštite koje su obvezne izraditi i usvojiti niže hijerarhijske razine jedinstvenog sustava civilne zaštite.

Opći dio Državnog plana

Članak 7.

Opći dio Državnog plana sadrži općeniti opis sljedećih elemenata:

- Uvod
- Sažetak iz Procjene rizika
- Način rada Stožera CZ RH
- Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Članak 8.

U uvodu se navodi pravna osnova, cilj donošenja, svrha i namjena, uvjeti za aktiviranje, okvir i sadržaj sustava civilne zaštite, popis i načela postupanja operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih sudionika u slučaju velikih nesreća i katastrofa uzrokovanih identificiranim rizicima iz Procjene rizika te način usklađivanja Državnog plana sukladno članku 57. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

Sažetak iz Procjene rizika sadrži popis i kratak opis svih identificiranih prijetnji i neprihvatljivih, toleriranih i prihvatljivih rizika te sažetak analize sustava civilne zaštite u smislu procjene kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite za reagiranje za slučaj velike nesreće ili katastrofe od svakog pojedinog rizika.

Članak 10.

(1) U dijelu Način rada Stožera CZ RH navodi se način aktiviranja i načela postupanja Stožera CZ RH:

- u slučaju procjene mogućnosti nastajanja velike nesreće ili katastrofe
- u okolnostima kada je u dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave proglašena velika nesreća te upravljanje preuzima viša razina
- u slučaju proglašenja katastrofe na području Republike Hrvatske
- u organizaciji primanja, tranzita i slanja međunarodne pomoći.

(2) Upravljanje provođenjem mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka razrađuje se u posebnoj dijelu Državnog plana i usklađuje s Poslovníkom o radu Stožera CZ RH.

Članak 11.

(1) Dio Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sadrži opći opis svih mjera civilne zaštite primjenjivih na rizike obrađene u Procjeni rizika te opći opis aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

(2) Mjere civilne zaštite iz stavka 1. su sljedeće:

- uzbunjivanje i obavješćivanje
- evakuacija
- zbrinjavanje
- sklanjanje
- spašavanje
- prva pomoć
- kemijsko-biološko-radiološko-nuklearna zaštita
- asanacija (humana, animalna i asanacija terena)
- zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla
- zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

(3) Aktivnosti u sustavu civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka odnose se na operativne aktivnosti koje se provode po sljedećem redoslijedu:

- rano upozoravanje
- pripravnost
- reagiranje.

Posebni dio Državnog plana

Članak 12.

Posebnim dijelom Državnog plana razrađuju se primjenjive mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite iz članka 11. ovoga Pravilnika u slučaju velike nesreće i katastrofe uzrokovane neprihvatljivim i toleriranim rizicima ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivim rizicima iz Procjene rizika, te specifične mjere vezane uz svaki pojedinačni rizik.

Članak 13.

(1) Mjere civilne zaštite u Državnom planu razrađuju se radi definiranja postupanja u provođenju aktivnosti spašavanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Mjere civilne zaštite temeljno obuhvaćaju sve potrebne mjere koje provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite, a koje je potrebno poduzeti radi spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama, otklanjanje terorizma i ratnog razaranja, odnosno u svim izvanrednim događajima kada operativne snage sudjeluju u otklanjanju njihovih posljedica.

(3) U Državnom planu utvrđuju se konkretne planske operativne mjere za nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom s ciljem njihove zaštite i sigurnosti u slučaju velike nesreće i katastrofe kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Državnim planom se razrađuje i način provođenja tih obveza te potrebne snage i mjere koje se detaljnije razrađuju u planovima djelovanja civilne zaštite JLP(R)S.

(4) U Državnom planu utvrđuje se metodološki okvir za sektorsku procjenu posljedica velike nesreće i katastrofe (sektori: spašavanje, zbrinjavanje, zdravstvo, opskrba vodom i hranom, sigurnost, zaštita okoliša, zaštita prirode, graditeljstvo, energetika, telekomunikacije, promet, obrazovanje, poljoprivreda, kulturna baština, i dr.).

(5) Mjere civilne zaštite obvezno se razrađuju i planovima djelovanja civilne zaštite općina, gradova, Grada Zagreba i županija, i to:

- u slučaju kada su te prijetnje u Procjeni rizika za njihova područja utvrđene kao neprihvatljivi i tolerirani rizik ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivi rizik
- za potrebe operativne primjene Vanjskih planova koje su u obvezi izraditi jedinice područne (regionalne) samouprave na temelju odluke čelnika tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite
- kada se u njihovim planovima razrađuje provođenje mjera civilne zaštite iz Državnog plana.

Članak 14.

(1) Kako bi se osiguralo pravovremeno raspolaganje informacijama od značaja za rano upozoravanje te kako bi se sustav civilne zaštite pravodobno pripremio za reagiranje, sve institucije kojima su prikupljanje i obrada informacije od značaja za civilnu zaštitu dio redovne djelatnosti dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati veliku nesreću i katastrofu, odmah po saznanju dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite.

(2) Državnim planom utvrđuju se:

- svi sustavi ranog upozoravanja i pravne osobe koje njima raspolažu po svakom od rizika iz Procjene rizika
- izvori podataka (institucije i sustavi kojima se informacije prikupljaju s osnovnim tehnološkim karakteristikama i ocjenom pouzdanosti i točnosti – vlastiti ili izvori iz kojih se prikupljaju kroz sustav međunarodne razmjene i dr.)
- obveze vlasnika i korisnika izvora informacija – svih sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koje su u bilo kojem svojstvu u doticaju s podacima ranog upozoravanja u svezi raspolaganja s tim podacima
- postupanje (obveze s vremenom u kojem su sve prikupljene informacije sa stručnim predikcijama nastanka (mjesto, vrijeme) i razvoja (trajanje i jačina) izvanrednih događaja).

(3) Pravne osobe koje raspolažu podacima od značaja za rano upozoravanje dužne su tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite dostaviti i prijedloge obveznih mjera i aktivnosti koje su na temelju tih informacija dužni poduzeti sudionici sustava civilne zaštite.

(4) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite sve prikupljene informacije analizira i Stožeru CZ RH predlaže donošenje odluka o načinu i vremenu provođenja postepenog uvođenja podizanja razine pripravnosti kapaciteta sustava civilne zaštite za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama, komunikaciju s medijima i javnošću u svezi informacija ranog upozoravanja kao i predikcije mogućih scenarija razvoja događaja i postupaka koji se preporučuju poduzeti kako bi se umanjile posljedice neželjenog izvanrednog događaja po zdravlje i živote ljudi, materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite zaprimljene informacije koristi za poduzimanje mjera iz vlastite nadležnosti ili za potrebe djelovanja Stožera CZ RH.

(6) Zaprimljene informacije tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite dostavlja čelnicima JLP(R)S na temelju kojih oni nalažu pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, provođenje zaštitnih postupaka stanovnika na ugroženom području te pravodobno planiraju poduzimanje mjera i aktivnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite u izvanrednom događaju, velikoj nesreći i katastrofi na području nadležnosti.

Članak 15.

(1) Po svakom od rizika identificiranom u Procjeni rizika razrađuju se postupci pripravnosti i mobilizacija operativnih snaga sustava civilne zaštite te njihovo plansko i sukcesivno uključivanje u aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Planiranje mobilizacije provodi se na temelju odredbi provedbenog propisa o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite i primjenom relevantnih odredbi drugih provedbenih propisa na području civilne zaštite te sadrži organizaciju i provođenje mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite po prioritetima uključivanja u provođenje mjera i aktivnosti sustava u velikim nesrećama i katastrofama.

(3) Osim provođenja mobilizacije, utvrđuju se i zadaće i način koordinacije svih sudionika sustava civilne zaštite.

Prilozi

Članak 16.

Prilozima Državnog plana uređuje se sljedeće:

- primanje, tranzit i slanje međunarodne pomoći
- plan veza i komunikacija
- krizno komuniciranje u velikim nesrećama i katastrofama
- logistička potpora operativnom djelovanju
- kartografske oznake civilne zaštite i
- ostalo.

Članak 17.

(1) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska primateljica međunarodne pomoći propisuje se način traženja pomoći od međunarodnih organizacija (Organizacija Sjevernoatlantskog sporazuma – NATO, Europska unija – EU, Organizacija Ujedinjenih naroda – OUN) ili pojedinih država na temelju bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju velikih nesreća i katastrofa, postupak prihvatanja ponuđene pomoći, formiranje i obveze tima za potporu, ulazne točke, uspostava prihvatno-dolaznog centra, ulaz/tranzit/izlaz međunarodnih postrojbi i materijalne pomoći na državno područje Republike Hrvatske, obveze nadležnih tijela države uprave i javnih (državnih) poduzeća, način komunikacije i koordinacije, način provođenja svih aktivnosti potpore Republike Hrvatske kao države domaćina i drugih bitnih aktivnosti na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

(2) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska davateljica žurne međunarodne pomoći propisuje se način pružanja pomoći državama koje su pogođene katastrofom – tražiteljica pomoći, komunikacija s nadležnim tijelima tražiteljica sukladno odredbama bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju katastrofa, s tijelima organizacija – NATO, EU, OUN koje koordiniraju pružanje međunarodne žurne materijalne i humanitarne pomoći, način donošenja odluke o slanju ponude o pomoći koju Republika Hrvatska nudi, koordinacija sa svim nadležnim tijelima i nositeljima unutar države, kao i sve druge aktivnosti od značaja za slanje žurne međunarodne pomoći na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

Članak 18.

(1) Planiranje komunikacije u izvanrednim događajima obuhvaća:

- komunikaciju s javnošću
- komunikaciju sa sudionicima sustava civilne zaštite

– komunikaciju operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(2) Komunikacija s javnošću ostvaruje se korištenjem kanala ranog upozoravanja i uzbunjivanja, uključujući poruke upućene na mobilne uređaje korisnika mobilnih komunikacijskih mreža, putem sredstava javnog priopćavanja, korištenjem lokalnih elektroničkih medija te putem odnosa s javnošću sudionika sustava civilne zaštite (u slučaju kada se proglasi katastrofa koordinaciju preuzima tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite).

(3) Komunikacija sa sudionicima sustava civilne zaštite ostvaruje se putem ustrojstvenih jedinica tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, a sukladno planu kojega vodi i ažurira to tijelo.

(4) Komunikacija operativnih snaga sustava civilne zaštite ostvaruje se korištenjem sustava sukladno Planu veza kojega definira i ažurira tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite, a putem ustrojstvenih jedinica tog tijela.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite izrađuje Plan komunikacija iz stavka 2. ovog članka, koji sadrži popis radiodifuznih kapaciteta (koncesionara) i njime se utvrđuje mogućnost sudjelovanja u provođenju mjera civilne zaštite iz nadležnosti javnih i komercijalnih medija koje se provode sa svrhom informiranja stanovništva u izvanrednim uvjetima.

(6) Plan veza za potrebe sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama izrađuje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite i namijenjen je uzbunjivanju, aktiviranju i mobiliziranju članova Stožera CZ RH te pripadnika kapaciteta sustava civilne zaštite strategijske razine, komunikacije s područnim (regionalnim) razinama sustava te pružateljima telekomunikacijskih usluga koji podupiru i postupanje sustava po planu veza i dodatnim zahtjevima tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

Članak 19.

(1) Prilogom kojim se razrađuje krizno komuniciranje u slučaju velike nesreće i katastrofe utvrđuju se poslovi točnog, jasnog i pravodobnog informiranja javnosti iz područja civilne zaštite usmjereni na:

- pripremljenost stanovništva za postupanje u izvanrednim događajima
- upozoravanje građana
- osiguravanje dostupnih uputa za postupanje stanovništva i
- osiguravanje ostalih priopćenja za vrijeme trajanja velike nesreće ili katastrofe.

(2) Sastavni dio priloga je krizni komunikacijski plan, koji uređuje korištenje različitih izvora podataka, komunikacijskih alata te način informiranja javnosti za vrijeme velike nesreće ili katastrofe.

(3) Krizno komuniciranje u slučaju velike nesreće i katastrofe provode:

- tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite
- nadležne službe drugih tijela državne uprave
- JLP(R)S
- druge stručne službe u području svoje nadležnosti
- stožeri civilne zaštite.

(4) U slučaju sazivanja sjednice Stožera CZ RH zbog proglašenja velike nesreće ili katastrofe informiranje javnosti preuzima Stožer CZ RH i traje kontinuirano do završetka velike nesreće ili katastrofe.

Članak 20.

Prilogom kojim se utvrđuje provedba logističkih operacija kod provedbe mjera i aktivnosti civilne zaštite tijekom operativnog djelovanja na terenu razrađuje se sljedeće:

- organizacija distribucijskog lanca dostave materijalno-tehničkih sredstava sudionicima i operativnim snagama sustava civilne zaštite
- organizacija rada Stožera CZ RH u terenskim uvjetima
- planiranje, uspostava i vođenje baze operacija na terenu
- organizacija smještaja za sudionike i operativne snage sustava civilne zaštite
- sanitarna potpora sudionicima i operativnim snagama sustava civilne zaštite
- prehrambena potpora sudionicima i operativnim snagama sustava civilne zaštite
- prijevozna potpora sudionicima i operativnim snagama sustava civilne zaštite
- organizacija skladišta na terenu ili u bazi operacija
- organizacija prihvata i distribucije donacija prema krajnjim korisnicima
- obaveze sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na državnoj razini u organizaciji logističke potpore
- suradnja s pravnim osobama od interesa za civilnu zaštitu u dijelu logističke potpore.

Članak 21.

(1) Kartografske oznake od važnosti za sustav civilne zaštite se dijele na statičke i dinamičke.

(2) Statičke oznake prikazuju objekte u prostoru koji tijekom određenog događaja ne mijenjaju lokaciju i mogu biti:

- Infrastrukturni – prikazuju postojeće objekte čija pojava ne ovisi o aktualnoj situaciji u prostoru, a od interesa su za civilnu zaštitu
- Situacijski – prikazuju objekte i promjene u prostoru koje su posljedica nastanka izvanrednog događaja, a da nemaju odliku stalne promjenjivosti
- izvori prijetnji/rizika – prikazuju lokacije i/ili područja povećanog rizika za nastanak izvanrednih događaja.

(3) Dinamičke oznake prikazuju operativno djelovanje na određenom prostoru, a njihova svrha je lakše praćenje razvoja situacije i bolje planiranje operativnog djelovanja i dijele se na:

- pozicijske – prikazuju lokacije ljudi/postrojbi, plovila, vozila i letjelica u prostoru
- razvojne – prikazuju razvoj neke situacije/prijetnje u prostoru ili lokacije oštećenja kritične infrastrukture (npr. mjesto oštećenja ceste ili mjesto pucanja nasipa)
- mjere i aktivnosti civilne zaštite – prikazuju dinamiku tijekom operativnog djelovanja na terenu.

2. Plan djelovanja civilne zaštite JLP(R)S

Članak 22.

(1) Plan djelovanja civilne zaštite JLP(R)S sastoji se od općeg i posebnog dijela.

(2) Opći dio sadrži sljedeće elemente:

- opis područja odgovornosti nositelja izrade plana
- upozoravanje
- pripravnost
- mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- grafički dio
- prilozi (grafički prikazi, tablice, slike, zemljovid, sheme i dr.).

(3) Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite sadrži razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Opći dio

Članak 23.

(1) Opis područja odgovornosti nositelja izrade plana za područje JLP(R)S sadrži sljedeće elemente:

a. Područje

– ukupna površina područja (ako je riječ o županiji, uz ukupnu površinu navodi se i broj gradova i općina)

– rijeke, jezera, dužina obale mora

– otoci (nastanjeni, nenastanjeni, broj i ukupna površina)

– planinski masivi

– ostale geografsko-klimatske karakteristike (reljef, hidrološki, geološki, pedološki i meteorološki pokazatelji)

– površina minski sumnjivog područja, ako postoji

– površina obuhvaćena klizištima, ako postoji

– zemljovid potresnih područja na području odgovornosti.

b. Stanovništvo

– broj stanovnika/zaposlenih/nezaposlenih/umirovljenika

– broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)

– pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/zaposlenika planiranih za evakuiranje

– gustoća naseljenosti.

c. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš (ne nabrajaju se neselektivno i potrebno je istaknuti posebno važne kategorije)

– kulturna i prirodna dobra

– zaštićena područja prirode, šumske površine

– vodoopskrbni objekti

– poljoprivredne površine

– industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja postrojenja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike i smještaj i posebnosti u odnosu na naselja

– stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi

– kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

– kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

– zdravstveni kapaciteti (javni i privatni).

d. Prometno-tehnološka infrastruktura

– cestovna i željeznička infrastruktura te plovni putovi na unutarnjim vodama i moru

– zračne luke, morske luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet, luke unutarnjih voda (riječne) te prometna čvorišta

– mostovi, vijadukti i tuneli

– dalekovodi i transformatorske stanice

– energetske sustavi

– telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)

- hidrotehnički sustavi
- plinovodi, naftovodi i sl.

(2) Razrada općeg dijela plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S provodi se na način kako je utvrđeno adekvatnim (relevantnim) dijelovima Državnog plana, uz uključivanje i obradu neophodnih sadržaja specifičnih (konkretnih) za svaku od razina sudionika sustava civilne zaštite za koju se plan izrađuje (nazive operativnih snaga, pregled materijalnih sredstava i opreme i dr., a adrese snaga i sudionika, kontakti odgovornih osoba i ostali osobni podaci, sukladno odredbama propisa o zaštiti osobnih podataka, navode se u prilogu plana).

(3) Sve podatke iz stavka 1. ovog članka potrebno je organizirati kao prostorne slojeve područja odgovornosti nositelja planiranja, koji se mogu preklapati jedan preko drugog, a dobivat će se iz službenih registara i evidencija (npr. kulturna dobra, zaštićena područja prirode, minski sumnjiva područja, prometno-tehnološka infrastruktura i dr.), i drugih izvora (zamjenjuju službene prostorne evidencije kad nisu uspostavljene: npr. klizišta, mreža škola, zdravstveni kapaciteti i dr.) i slojevi koji opisuju specifične potrebe sustava civilne zaštite (kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje, kapaciteti za zbrinjavanje i dr.).

Posebni dio

Članak 24.

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S sadrži:

- razradu svake od mjera civilne zaštite iz Državnog plana, ako su relevantne za JLP(R)S
- postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite JLP(R)S u otklanjanju posljedica izvanrednih događaja iz vlastite procjene rizika
- način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Članak 25.

(1) Planovi djelovanja civilne zaštite jedinica područnih (regionalnih) samouprava obvezno sadrže razradu zadovoljavanja potreba skupina ili kategorija osoba s invaliditetom, dok planovi djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom.

(2) Posebno je potrebno razraditi način uzbunjivanja na način da se što je više moguće obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

(3) Postupci iz planova djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju se razraditi na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno.

(4) Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon velike nesreće i katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

(5) U planove djelovanja civilne zaštite potrebno je ugraditi konkretne zadaće/postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u provođenju mjera i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi, odnosno odlukama predstavničkih tijela JLP(R)S o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite odrediti nositelje obveza i način uključivanja nadležnih javnih službi čija je to redovna djelatnost kao i udruga građana i

drugih namjenskih kapaciteta, koji za njihovo provođenje trebaju izraditi operativne planove civilne zaštite.

(6) Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Članak 26.

(1) Nositelji izrade plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S tijekom razrade pojedinih mjera civilne zaštite pridržavat će se odredbi ovog Pravilnika kojima se propisuje sadržaj Državnog plana.

(2) Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S izrađuje se posebno za svaku od mjera civilne zaštite u odnosu na vrstu izvanrednog događaja, i to kao poseban separat plana, na podlogama dobivenim sukladno članku 23. stavku 3. ovog Pravilnika, koje se prilagođavaju operativnim potrebama planiranja reagiranja, sa sljedećim temeljnim podacima:

- prikazom magistralnih putova, željezničkih pruga i vodotoka na kojima se obavlja prijevoz opasnih tvari
- prikazom lokacija zračnih luka, aerodroma namijenjenih za slijetanje ultra-lakih aviona i letjelica i lokacija pogodnih za slijetanje helikoptera
- prikazom potencijalnih izvora rizika za nastanak velike nesreće i katastrofe
- razmještajem operativnih snaga, skladišta ili lokacija opreme za potrebe sustava civilne zaštite, s opisom spremnosti kapaciteta
- oznakama pristupnih putova za intervenciju, osnovnih i alternativnih
- mjestima zdravstvenog zbrinjavanja povrijeđenih i bolesnih osoba
- mjestima zbrinjavanja i smještaja ugroženih ljudi, životinja i materijalnih dobara (temeljna i pričuvna)
- objektima za sklanjanje
- pravcima s kapacitetima za evakuaciju
- mjestima (građevine, objekte, infrastrukturu) za zbrinjavanje
- lokacijama područja postrojenja s opasnim tvarima, proizvodnih i skladišnih kapaciteta
- lokacijama opasnih izvora ionizirajućeg zračenja
- lokacijama divljih odlagališta otpada značajnijih po obimu i prijetnji
- mjestima za ukop poginulih ljudi s kapacitetom
- mjestima za ukop uginulih životinja i odlagališta namirnica nepodobnih za konzumaciju s kapacitetom
- mjestima privremenog odlaganja građevinskog otpada s kapacitetima
- ostalim podacima bitnim za postupanje po planu, koordinaciju operativnih snaga i rad stožera civilne zaštite i čelnika JLP(R)S.

(3) Podaci iz stavka 2. ovog članka dobivat će se na način kako je navedeno u članku 23. stavku 3. ovog Pravilnika.

(4) Osim sadržaja iz stavaka 1. i 2. ovog članka specifični dijelovi svakog separata plana obvezno sadrže pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći i katastrofi (za spašavanje ljudi, materijalnih dobara i okoliša u jedinici vremena) – posebno postrojbi, povjerenika i koordinatora civilne zaštite na lokaciji u odnosu na specifična znanja i vještine potrebne za učinkovito djelovanje u svakom izvanrednom događaju, stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za

reagiranje, kontakt podatke snaga i sudionika u provedbi plana, način ostvarivanja komunikacija operativnog značaja – vertikalno i horizontalno, ocjenu samodostatnosti vlastitih operativnih snaga za djelovanje u velikoj nesreći i katastrofi na načelu supsidijarnosti, način podnošenja zahtjeva za pomoć na načelu solidarnosti višim hijerarhijskim razinama sustava civilne zaštite, kao i druge podatke od značaja za operativno reagiranje u velikoj nesreći i katastrofi neophodnih za rad stožera civilne zaštite JLP(R)S.

Članak 27.

(1) Polazeći od prava i obveza općina, gradova, Grada Zagreba i županija normativno uređenih Zakonom o sustavu civilne zaštite, djelovanje operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite u slučaju nesreća i izvanrednih događaja u koje su uključene opasne tvari razrađuje se planovima djelovanja civilne zaštite svake JLP(R)S.

(2) U slučaju velike nesreće na područjima postrojenja s opasnim tvarima za koja se prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša ne izrađuju izvješća o sigurnosti općinski načelnik, gradonačelnik i župan, uz potporu stožera civilne zaštite JLP(R)S i predstavnika pravne ili fizičke osobe postupat će po odredbama plana djelovanja civilne zaštite kada pravne ili fizičke osobe ne mogu, postupajući po vlastitim operativnim planovima civilne zaštite, vlastitim kapacitetima riješiti nastali izvanredni događaj unutar perimetra područja postrojenja.

(3) Dio posebnog plana djelovanja iz stavka 2. ovog članka sadrži:

- identifikaciju zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

- identifikaciju lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća iz prethodnog podstavka

- stručnu prosudbu mogućih posljedica izvanrednog događaja te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija

- obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti

- pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite (gašenje požara, reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija, pregled raspoloživih sredstava i mogućih lokacija za dekontaminaciju stanovništva, životinja i materijalnih dobara, organizaciju i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći, organizaciju veterinarske pomoći i animalne asanacije, pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti, specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba, organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva)

- pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

- popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari

- organizaciju spašavanja materijalnih, kulturnih i prirodnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti), obveze drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite te djelovanje operativnih snaga u provođenju mjera civilne zaštite

- analizu postojećih operativnih planova pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i usklađenosti tih planova s odredbama ovog članka

- uspostavu procedure za periodičko testiranje, analizu i reviziju plana djelovanja civilne zaštite, ali i posebno s naglaskom na dio plana iz ovog članka, planove organiziranja vježbe i

provjera spremnosti, uspostavljanja veza, obavješćivanja te ostalih aktivnosti iz ovog dijela plana

- ustrojavanje dežurstva u stožeru civilne zaštite JLP(R)S za prijem i prijenos informacija, pozivanje osoba, obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja ovog dijela plana

- upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prijevozu van područja postrojenja

- plan izvješćivanja javnosti o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama

- financiranje provedbe ovog dijela plana.

(4) Dijelovi planova djelovanja civilne zaštite u kojima se razrađuje djelovanje operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite na području nadležnosti svake JLP(R)S u tehničko-tehnološkim nesrećama s opasnim tvarima temelje se na podacima iz operativnih planova pravnih i fizičkih osoba.

3. Zajednički plan djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave

Članak 28.

(1) Sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite dvije ili više JLS koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu i koje pripadaju istom geografskom području i dijele zajedničke rizike (na otoku i sl.) mogu zajednički organizirati obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga, što znači kako predstavnička tijela svih lokalnih samouprava koje ispunjavaju pretpostavke za udruživanje o tome moraju prethodno donijeti odluke. Takav pristup podrazumijeva kako će jedna od lokalnih samouprava prvo morati pokrenuti inicijativu za usvajanje odluka, dok izvršna tijela potom sporazumima uređuju provedbu odluka o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela, odjela ili službe. Sporazumom se posebno uređuje financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od važnosti za to tijelo.

(2) Zajedničko organiziranje obavljanja poslova civilne zaštite uključuje i izradu zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite koji obvezno moraju usvojiti izvršna tijela svih JLS koje potpišu sporazume o provedbi odluka o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela za zajedničko obavljanje poslova civilne zaštite.

(3) Sporazumima iz stavka 2. ovog članka obvezno se uređuje način izrade te posebno postupanja na temelju zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite tako da se:

- urede pitanja od značaja za postupanje po planu i to u situacijama kada dvije ili više udruženih lokalnih samouprava istovremeno mogu biti pogođene nekom velikom nesrećom (razlog je što svaka udružena lokalna samouprava ima obvezu ustrojavanja stožera civilne zaštite JLP(R)S što podrazumijeva da zadržava obvezu samostalnog odlučivanja u otklanjanju posljedica velike nesreće te da se pritom ni na koji način ne smije ugroziti samostalnost odgovornih tijela udruženih lokalnih samouprava u okviru zakonom propisanih nadležnosti u sustavu civilne zaštite)

- postigne konsenzus o ustrojstvu zajedničkih postrojbi civilne zaštite i načinu njihove uporabe

- izbjegnu međusobna nesuglasja po pitanjima sadržaja smjernica za organizaciju i razvoj sustava te planova razvoja sustava civilne zaštite

- definiraju uvjeti pod kojima će se u velikim nesrećama upotrebljavati kapaciteti drugih operativnih snaga sustava civilne zaštite s područja lokalnih samouprava koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga.

Članak 29.

(1) Zajednički plan djelovanja civilne zaštite dvije ili više JLS koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga, izrađuje se sukladno odredbama članka 22. do 27. ovog Pravilnika.

(2) Posebna rješenja kojima će se osigurati što viša razina operativne primjenljivosti plana iz stavka 1. ovog članka, osim sporazumima iz članka 28. ovog Pravilnika mogu se, kada je potrebno, dodatno detaljno razraditi u zajedničkom planu.

4. Vanjski plan

Članak 30.

(1) Nositelj izrade Vanjskog plana ili njihovih izmjena i dopuna je jedinica područne (regionalne) samouprave koja ga izrađuje za svako područje postrojenja, ili grupu područja postrojenja koju određuje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša zbog mogućeg domino-efekta, za koje je prema odredbama Uredbe operater izradio Izvješća o sigurnosti i pribavio suglasnost tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša.

(2) Izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi Vanjski plan ili njegove izmjene i dopune u roku od godinu dana od donošenja odluke tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite o izradi Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna.

(3) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite donosi odluku iz stavka 2. ovog članka u roku od mjesec dana od primitka potrebne dokumentacije iz stavka 5. podstavka 2. ovog članka.

(4) Vanjski plan izrađuje se na temelju procjene rizika od velikih nesreća županije i Grada Zagreba, procjene rizika i unutarnjeg plana operatera kao i dodatnih informacija operatera za područje koje može biti zahvaćeno učincima nesreće u jednom ili više područja postrojenja.

(5) Vanjski plan se mijenja i dopunjuje na temelju odluke tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite ako:

- su nastale suštinske promjene u području Vanjskog plana koje utječu na njegovu operativnu primjenu za slučaj velike nesreće
- ako je operater dostavio tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite izmjene i dopune Izvješća o sigurnosti s Unutarnjim planom na koje je ishodio suglasnost tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša.

(6) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite nadzire pravovremenost izrade i donošenja Vanjskog plana, ili njegovih izmjena i dopuna, koji se mora donijeti u roku od dvije godine od dana izdavanja suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na dokumente operatera za njegovo područje postrojenja ili od dana nastanka suštinskih promjena u području Vanjskog plana.

Članak 31.

(1) Unutarnji plan operatera, pored dijelova koje propisuje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša, sadrži i podatke o sudjelovanju u mjerama i aktivnostima civilne zaštite na razini JLP(R)S u slučajevima kada se posljedice akcidenta na postrojenju prošire izvan područja postrojenja operatera, s pregledom vlastitih snaga i sredstava za ostvarivanje Vanjskog plana.

(2) Operater je dužan za svoje područje postrojenja u roku od najviše dva mjeseca od primitka suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na izvješće o sigurnosti tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite i JP(R)S bez naknade dostaviti Unutarnji plan iz stavka 1. ovog članka, Izvješće o sigurnosti i ostale podatke potrebne za izradu Vanjskog plana.

(3) Operater je dužan za svoje područje postrojenja u slučaju izmjene u području postrojenja, postrojenju, skladištu ili procesu ili vrsti ili fizičkom obliku ili količini opasne tvari koja bi mogla imati značajne posljedice za opasnosti od velikih nesreća obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite prije planirane izmjene.

Članak 32.

(1) U trenutku kad operater procijeni da posljedice izvanrednog događaja nastalog u području postrojenja mogu prijeći granice područja postrojenja i dovesti do velike nesreće na okolnom području, o tome obavještava izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave nadležno za pokretanje Vanjskog plana, putem centra 112.

(2) Vanjski plan se u slučaju iz stavka 1. ovog članka aktivira bez odgađanja.

Članak 33.

(1) Za izradu Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna nositelj izrade je dužan osnovati radnu skupinu.

(2) U sastav radne skupine potrebno je uključiti i predstavnike operatera, odnosno područja postrojenja, jedinica lokalnih samouprava čija područja mogu biti izložena posljedicama velike nesreće nastale u području postrojenja za koje se Vanjski plan izrađuje, zatim predstavnike jedinica drugih područnih (regionalnih) samouprava ako posljedice velike nesreće mogu zahvatiti i njihovo područje nadležnosti te, po potrebi, stručnjake iz područja kemije, kemijske tehnologije, strojarstva, elektrotehnike, prostornog planiranja, vatrogastva, zaštite od požara, civilne zaštite i drugih područja iz kojih bi se angažirale operativne snage.

(3) Za izradu Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna nositelj izrade umjesto osnivanja radne skupine može angažirati ovlaštenu pravnu osobu koja ispunjava propisane uvjete za obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite.

Članak 34.

Vanjskim planom se razrađuju sljedeći ciljevi:

- vrsta opasnosti i mogućih posljedica velike nesreće u području postrojenja po ljude, materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš izvan područja postrojenja
- preventivnih postupaka i mjera u ograničavanju i kontroli incidenata koje treba poduzeti kako bi se učinci sveli na najmanju mjeru i da bi se posljedice velike nesreće izvan područja postrojenja umanjile i ograničila šteta po zdravlje i živote ljudi, materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš
- kratkoročnih žurnih postupaka i mjera za uklanjanje neposrednih posljedica za ljude, materijalna dobra i okoliš koji se trebaju poduzeti odmah te postupaka i mjera koje se nakon žurnih trebaju provesti u razdoblju do potpune sanacije posljedica velike nesreće izvan područja postrojenja, uključujući sanaciju
- sudionika, snaga i materijalno-tehničkih sredstava za provedbu mjera civilne zaštite
- nadležnosti i odgovornosti za provedbu te načina usuglašavanja s interventnim mjerama koje se provode na temelju propisa na drugim područjima, osim na području civilne zaštite
- načina obavješćivanja i prenošenja potrebnih informacija javnosti i zainteresiranoj javnosti (stanovništvu, službama, vlastima).

Članak 35.

(1) Vanjski plan obvezno sadržava sljedeće dijelove:

1. Uvod
2. Podaci o radnoj skupini ili izrađivaču
3. Osobe odgovorne za provedbu Vanjskog plana
4. Podaci o operateru i području postrojenja

5. Procjena rizika
6. Područje Vanjskog plana
7. Operativne snage i sredstva za zaštitu i spašavanje
8. Planirane mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u području Vanjskog plana
9. Prilozi.

(2) Opis obveznog sadržaja Vanjskog plana nalazi se u Prilogu i sastavni je dio ovog Pravilnika.

Članak 36.

(1) O aktivnostima na izradi Vanjskog plana, mogućim rizicima i opasnostima, posljedicama velike nesreće koja uključuje opasne tvari te zaštitu u slučaju stvarne nesreće, jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je informirati stanovništvo koje u slučaju nesreće može biti ugroženo.

(2) Jedinica područne (regionalne) samouprave, redovito i u najprimjerenijem obliku (brošure, letci, elektronički mediji ili drugi odgovarajući načini), svim osobama koje bi mogle imati značajne materijalne i zdravstvene posljedice zbog nastanka velike nesreće u području postrojenja ili grupi područja postrojenja, a da za to ne trebaju podnositi posebne zahtjeve, daju jasne i lako razumljive, preispitane i usklađene informacije o sigurnosnim mjerama i nužnom ponašanju u slučaju velike nesreće u području svoje nadležnosti.

(3) Jedinica područne (regionalne) samouprave mora javnosti i zainteresiranoj javnosti omogućiti uvid i sudjelovanje tijekom cijelog procesa izrade i donošenja Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna. O prijedlogu Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna nositelj izrade je, prije donošenja ili ishoda suglasnosti od strane tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, dužan pripremiti informacije o sadržaju, organizirati javnu raspravu te pozvati zainteresiranu i stručnu javnost da se uključi u postupak izrade dokumenta.

(4) Rok za davanje mišljenja, prijedloga i primjedbi na prijedlog Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna ne može biti kraći od 30 dana.

(5) U informiranju javnosti dužni su sudjelovati i čelnici JLS koje mogu biti zahvaćene negativnim učincima velike nesreće u području postrojenja za koje se Vanjski plan izrađuje.

Članak 37.

U svrhu davanja sadržaja Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna na uvid javnosti, informacije za javnost trebaju sadržavati:

- sažeti oblik izrađenog Vanjskog plana ili izmijenjenog i dopunjenog Vanjskog plana u skladu s odredbama propisa koje se odnose na tajnost ili zaštitu osobnih podataka
- detalje o tome gdje se u slučaju nesreće mogu dobiti relevantne informacije o mjerama i postupcima za spašavanje
- uputu o pojedinačnom uvidu u cjelokupni sadržaj Vanjskog plana pod posebnim uvjetima (bez mogućnosti neovlaštenog umnožavanja, fotografiranja i dr.).

Članak 38.

(1) Nositelj izrade, prije usvajanja, dužan je na nacrt Vanjskog plana ili na nacrt izmijenjenog i dopunjenog Vanjskog plana pribaviti suglasnost tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite direktno ili putem ovlaštene pravne osobe s kojom je ugovorio izradu Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna.

(2) Nositelj izrade dužan je, nakon pribavljanja suglasnosti iz stavka 1. ovog članka, Vanjski plan usvojiti i objaviti u službenom glasilu i/ili na službenim internetskim stranicama u obliku koji je u skladu sa zaštitom tajnosti podataka i osobnih podataka.

(3) Ako tijelo državne uprave nadležno za civilnu zaštitu utvrdi na temelju procjene rizika iz Vanjskog plana da područje postrojenja u blizini državnog područja druge države članice nije u stanju uzrokovati prekograničnu opasnost od velike nesreće pa zbog toga ne treba izraditi Vanjski plan, o svojoj obrazloženoj odluci obavješćuje drugu državu članicu.

Članak 39.

(1) Nositelj izrade Vanjskog plana ne smije objaviti tekst, dijelove teksta i/ili podatke koje je operater označio stupnjem tajnosti, odnosno koji predstavljaju poslovnu tajnu operatera te je s tako označenim tekstovima i podacima dužan postupati sukladno propisima o tajnosti podataka.

(2) Nositelj izrade Vanjskog plana ne smije objaviti tekst, dijelove teksta i podatke koji se smatraju osobnim podacima, sukladno odredbama propisa o zaštiti osobnih podataka.

Članak 40.

(1) Nositelj izrade Vanjskog plana dužan je, u suradnji s operaterom i JLS koje mogu biti pogođene posljedicama velike nesreće nastale u području postrojenja, plan provjeravati i testirati najmanje jednom u tri godine.

(2) Prilikom provjeravanja Vanjskog plana vodi se računa o promjenama do kojih je došlo u dotičnim područjima postrojenja, u strukturi i sastavu operativnih snaga sustava civilne zaštite, u novom stručnom znanju i spoznajama vezanima uz odgovor na velike nesreće.

(3) O rezultatima provjere i testiranja Vanjskog plana te danu nastanka i vrsti promjena u području Vanjskog plana iz stavka 2. ovog članka, nositelj izrade obavezan je izvijestiti tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite pisanim putem.

5. Operativni plan civilne zaštite pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite

Članak 41.

(1) Čelnik nadležnog tijela državne uprave i predstavničko tijelo JLP(R)S odlukama određuju pravne osobe i njihove kapacitete od značaja za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Odlukom iz stavka 1. ovog članka pravnim osobama utvrđuju se konkretne zadaće u sustavu civilne zaštite o kojima se obavještavaju na način da im se dostavi cjelovita odluka ili, u pravilu, izvod iz odluke.

(3) Pravne osobe operativnim planovima razrađuju način provođenja zadaća u sustavu civilne zaštite.

Članak 42.

(1) Operativne planove civilne zaštite iz članka 41. stavka 3. ovog Pravilnika izrađuju:

- pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske
- pravne osobe koje su odlukom nadležnog tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini
- pravne osobe koje su odlukama predstavničkih tijela JLP(R)S određene od interesa za sustav civilne zaštite
- operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa.

(2) Udruge građana koje su odlukama predstavničkih tijela JLP(R)S određene kao udruge od interesa za sustav civilne zaštite (osim vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa) ne izrađuju operativne planove.

(3) Udruge građana iz stavka 2. ovog članka imaju obvezu izvršnom tijelu JLP(R)S dostaviti sljedeće podatke:

- a) točan naziv udruge
- b) kontakt podaci o odgovornoj osobi
- c) broj operativnih članova i
- d) podatke o raspoloživim materijalno-tehničkim sredstvima i spremnosti za operativno djelovanje.

(4) Podatke iz stavka 3. ovog članka druge udruge obvezne su dostaviti u roku od mjesec dana od dana zaprimanja odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te nakon svake promjene.

Članak 43.

(1) Operativnim planom civilne zaštite razrađuje se tko će provesti zadaće prije, za vrijeme ili neposredno nakon velike nesreće i katastrofe, s kojim resursima te tko je za organiziranje snaga i provođenje zadaća odgovoran.

(2) Operativni plan se sastoji od sljedećih elemenata:

- uvodni dio s opisom od kojeg je tijela dobivena te sadržaja zadaće
- odgovornosti i ovlasti, organizacijski odnosi i način koordiniranja provođenja zadaća
- potrebno osoblje, opreme, objekti i drugi resursi
- specifičnosti vezane uz prilagođavanja kontinuiteta poslovanja zahtjevima zadaće
- koncept provođenja zadaće s uputama i provođenjem nadzora
- komunikacijska rješenja, suradnja i izvješćivanje
- prilozi (npr.: odluke o usvajanju i reviziji, sheme, tabele, proračuni, adresari, popisi, procedure, veza s drugim planovima).

6. Operativni plan pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari

Članak 44.

(1) Operativne planove izrađuju pravne osobe koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari i to:

- pravne osobe kod kojih se u području postrojenja utvrdi prisutnost opasnih tvari u količinama jednakim ili iznad graničnih količina opasnih tvari propisanih u Prilogu I. A, Dijelu 1. Stupcu 2. i Dijelu 2. stupcu 2., a ispod graničnih količina iz stupaca 3. navedenih priloga iz Uredbe, tzv. područja postrojenja nižeg razreda
- pravne osobe kod kojih se u području postrojenja utvrdi prisutnost opasnih tvari u količinama ispod graničnih koje su propisane u Prilogu I. A, Dijelu 1. Stupcu 2. i Dijelu 2 Stupcu 2. Uredbe, a jednakim ili iznad 2% donjih graničnih malih količina
- pravne osobe kod kojih se u području postrojenja utvrdi prisutnost opasnih tvari u količinama manjim od 2% donjih graničnih malih količina koje su propisane u Prilogu I. A, Dijelu 1. Stupcu 2. i Dijelu 2 Stupcu 2. Uredbe, ako su procjenom rizika utvrdile posljedice nesreće prelaze granice perimetra područja postrojenja.

(2) U postupku izrade operativnih planova kao polazište za utvrđivanje količina opasnih tvari uzimaju se maksimalno izvedeni kapaciteti za korištenje opasnim tvarima na području postrojenja.

Članak 45.

Operativni plan pravnih osoba iz članka 44. ovog Pravilnika sastoji se od sljedećih elemenata:

- popis opasnih tvari, maksimalno očekivanih količina opasnih tvari na lokaciji, opisa lokacije i okruženja, popis mogućih izvora opasnosti, procjena mogućih uzroka i opasnosti od izvanrednog događaja te kvalitativne i kvantitativne procjene rizika
- preventivne mjere za sprječavanje izvanrednog događaja uključujući obavezno izvješćivanje,
- organizacija provođenja operativnih mjera u slučaju izvanrednog događaja na temelju procjene rizika
- pregled odgovornih osoba i potrebnih stručnih djelatnika za provođenje potrebnih operativnih mjera civilne zaštite, s kratkim uputama odgovornim osobama o angažiranju vlastitih kapaciteta kao i načinu ostvarivanja suradnje sa stožerom civilne zaštite JLP(R)S i drugim sudionicima u jedinstvenom sustavu civilne zaštite na području JLP(R)S
- plan sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba na temelju ugovora u provođenju operativnih mjera civilne zaštite tijekom intervencija (prema potrebi)
- način zbrinjavanja opasnih tvari iz medija i sanacije okoliša
- osposobljenost za primjenu Operativnog plana
- uvježbanost sukladno programu održavanja vježbi (najmanje jedanput godišnje)
- informiranje odgovornih čelnika JLP(R)S i javnosti o slučajevima izvanrednih događaja kod kojih posljedice izlaze izvan granica područja postrojenja pravne ili fizičke osobe
- način komuniciranja sa stožerom civilne zaštite JLP(R)S odgovarajuće razine
- razrada provođenja zadaće iz plana djelovanja civilne zaštite određene razine
- priprema za postupanje po informacijama upozorenja
- prilozi (npr. odluke o usvajanju i reviziji, sheme, tabele, proračuni, adresari, popisi, procedure, veza s drugim planovima).

Članak 46.

Pravne osobe koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari dužne su JLP(R)S za potrebe izrade plana djelovanja civilne zaštite dostaviti podatke iz vlastitog operativnog plana i/ili neposredno sudjelovati u postupku izrade plana djelovanja.

Članak 47.

(1) Pravne osobe koje u području postrojenja imaju prisutnost opasnih tvari, izuzev područja postrojenja višeg razreda, izrađuju procjenu rizika sukladno ovom Pravilniku.

(2) Procjena rizika iz stavka 1. ovog članka obvezno sadrži:

- opće podatke o pravnoj ili fizičkoj osobi
- identifikaciju vrsta rizika i izračun opasnosti s graničnim količinama opasnih tvari za koje se izrađuju operativni planovi
- procjenu posljedica od izvanrednog događaja, uključivši i analizu najvjerojatnijih mogućih i najgoreg mogućeg slučaja te proračun zona ugroženosti s podacima o mogućim nesrećama koje uključuju opasne tvari, njihovom utjecaju i mogućim posljedicama po stanovništvo (broj žrtava) i okoliš (tlo, voda, zrak i druge sastavnice okoliša) u području izvan područja postrojenja, odnosno lokacije pravne osobe
- podatke o lokaciji, uključujući Gauss-Krügerove koordinate smještaja opasnih tvari te o okruženju područja postrojenja
- podatke o vrstama, količinama i skladištenju, odnosno pohrani opasnih tvari
- podatke o mogućem utjecaju prirodnih nesreća (potres, poplava) na lokaciju i mogućnost nastanak nesreće te procjenu posljedica utjecaja opasnih tvari po ljude, materijalna dobra i okoliš

– veličinu zone ugroženosti i maksimalni doseg učinka nesreće, uključujući grafički prikaz

– podatke o vlastitim snagama i sredstvima za spašavanje te procjenu njihovih operativnih mogućnosti i dostatnosti za provođenje mjera civilne zaštite.

(3) Pravne osobe procjene rizika iz stavka 1. ovog članka dostavljaju JLP(R)S.

7. Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite, smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite i godišnja analiza stanja sustava civilne zaštite u JLP(R)S

Članak 48.

(1) Tijekom mandatnog razdoblja za koje se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite JLP(R)S (u daljnjem tekstu: Smjernice) usvajaju, na godišnjoj razini provode se analize stanja sustava civilne zaštite kojima se prati realizacija i usklađuju planovi razvoja sustava civilne zaštite za svaku godinu do kraja mandatnog razdoblja.

(2) Godišnjim analizama stanja sustava civilne zaštite prati se napredak implementacije ciljeva iz Smjernica, utvrđuje novo stanje, redefiniraju prioriteti, ocjenjuje doprinos nositelja i sudionika u provođenju mjera i aktivnosti iz plana razvoja sustava civilne zaštite, analizira financiranje sustava civilne zaštite i realizacija svih drugih aktivnosti od značaja za provođenje revizije planova razvoja sustava civilne zaštite.

Članak 49.

(1) Smjernice se izrađuju na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite i njima se utvrđuju prioriteti lokalne vlasti na području civilne zaštite za rok od četiri godine.

(2) Smjernicama se ostvaruju sljedeći ciljevi:

– na temelju procjena rizika utvrđuju prioritetne preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, odnosno smanjivanja ranjivosti kategorija društvenih vrijednosti koje su na području primjene izložene štetnim utjecajima prijetnji s nositeljima njihovog provođenja

– na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava civilne zaštite utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama

– jačanje kompetencija operativnih snaga civilne zaštite u postupanju prema ranjivim skupinama u slučaju velike nesreće i katastrofe (edukacije, vježbe, opremanje)

– usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama

– poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja uporabe kapaciteta u velikoj nesreći

– planira osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioriteta razvojnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od četiri godine.

Članak 50.

(1) Smjernicama se definiraju pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, potrebne mjere poradi kojih se ti koraci utvrđuju prioritetnim u sustavu civilne zaštite u razdoblju za koje se donose i to na svim subpodručjima sustava civilne zaštite (normiranja – usvajanja općih akata – o ustrojavanju stožera civilne zaštite JLP(R)S, određivanju pravnih osoba od značaja za sustav civilne zaštite, imenovanju povjerenika i dr.; preventive – procjena rizika, jačanje svijesti, upravljanje rizicima i dr.; planiranja – planovi djelovanja, Vanjski i operativni planovi civilne zaštite i dr.; operativnog djelovanja – ustrojavanje evidencija obveznika, popuna, osposobljavanje, vježbe, nabava opreme i dr.; financiranja – prioriteti u izvršavanju mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, podaci o implementaciji spoznaja iz drugih javnih politika (o studijama, znanstvenim istraživanjima i ispitivanjima, normativnim i

planskim rješenjima iz drugih područja) čija primjena i uključivanje u smjernice može dovesti do poboljšanja sustava civilne zaštite, sufinanciranje programa i projekata za razvoj udruga koje su od važnosti za sustav civilne zaštite i drugih specifičnih interesa i prioriteta JLP(R)S iz njihovog samoupravnog djelokruga na području sustava civilne zaštite.

(2) Tijekom rada na Smjernicama nositelji njihove izrade obvezni su slijediti sadržaj odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite kojima su subpodručja iz stavka 1. ovog članka detaljnije normativno uređena, ali i odredbi pojedinih posebnih propisa. Smjernicama se utvrđuje i način provođenja kontinuiranog nadzora njihovog provođenja s nositeljima, način izvješćivanja odgovorne osobe te izrada, predlaganje i usvajanje interventnih mjera kada se utvrde značajna odstupanja koja ugrožavaju ostvarivanje pojedinačnih ili sveukupnog cilja na području civilne zaštite.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovog članka Smjernicama se po grupama/subpodručjima, razrađuju koraci iz nadležnosti svakog pojedinog sudionika i svake pojedine operativne snage sustava civilne zaštite te utvrđuje/procjenjuje što će se njihovim provođenjem ostvariti za dobrobit svakog pojedinog cilja te sveukupnog cilja, odnosno koja se dobrobit očekuje za sustav civilne zaštite u cjelini, uz pretpostavku dosljednog ostvarivanja plana razvoja kao konkretnog implementacijskog akcijskog dokumenta za realizaciju Smjernica.

Članak 51.

Ciljevi se utvrđuju na temelju procjene rizika s naglaskom na:

- preventivne mjere, odnosno povezuju se s javnim politikama i nositeljima kako bi se omogućilo odgovorno upravljanje rizicima od strane svih sektorskih sudionika s lokalne razine sustava civilne zaštite
- razvoj organizacije sustava civilne zaštite i operativnih kapaciteta za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama.

Članak 52.

(1) Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite predstavlja dokument za implementaciju ciljeva iz Smjernica koji se u njih prenose kako bi se konkretizirale mjere i aktivnosti te utvrdila dinamika njihovog ostvarivanja.

(2) Godišnjim planom razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju se nositelji, suradnici, rokovi za realizaciju ciljeva u narednoj godini te projekcija s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, odnosno do zaključenja ciklusa/razdoblja za koje se Smjernice usvajaju.

(3) Planiranje i provođenje preventivnih mjera treba se provoditi tako da se u postupak upravljanja rizicima uključe svi odgovorni sudionici sustava civilne zaštite s lokalnih razina kako bi te aktivnosti postepeno postale prioritetima najviše razine koji će se u kontinuitetu ostvarivati kroz politike upravljanja rizicima, odnosno kroz realizaciju planova razvoja sustava civilne zaštite koje je potrebno uskladiti s procjenama rizika od velikih nesreća i katastrofa i Strategijom smanjivanja rizika od katastrofa.

(4) Kvalitetu i sadržaj Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju upravljačke razine u sustavu civilne zaštite te stoga ovisi o njihovim stručnim kompetencijama te posebno odgovornosti sudionika sustava civilne zaštite u provođenju zakonskih obveza na području civilne zaštite kao i na kontinuiranom stručnom i odgovornom institucionalnom nadzoru.

(5) Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite revidira se na temelju provedene godišnje analize stanja sustava civilne zaštite.

Članak 53.

(1) Na temelju Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite pokrenut će se proces transformiranja operativne komponente sustava civilne zaštite, odnosno započet će sukcesivno redefiniranje i restrukturiranje sustava sukladno broju izvanrednih događaja u kojima će sustav civilne zaštite trebati reagirati pod koordinacijom stožera civilne zaštite JLP(R)S.

(2) Godišnjim planom razvoja sustava civilne zaštite utvrđuju se polazišta za pojednostavljenje odnosno racionalizaciju operativnog reagiranja, optimaliziraju financijski troškovi osposobljavanja, uvježbavanja, opremanja, prilagođavanja stožernih procedura, te troškovi djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(3) Operativne snage sustava civilne zaštite potrebno je planirati i koristiti isključivo u slučajevima velikih nesreća – događaja s neprihvatljivim posljedicama za zajednicu (npr. potres, poplava, nesreće za slučaj proloma brana na akumulacijama, nesreće u područjima postrojenja s opasnim tvarima, nesreće na nuklearnim elektranama i sl.) kada njihovo operativno djelovanje koordinira stožer civilne zaštite JLP(R)S.

(4) Za reagiranje u slučaju većine drugih izvanrednih događaja, izvan kategorije velikih nesreća čije su posljedice prihvatljive za zajednicu, potrebno je planirati kapacitete redovnih žurnih službi i to na zadaćama zbog kojih su utemeljene.

(5) Kod izvanrednih događaja čije su posljedice prihvatljive za zajednicu i zahtijevaju istovremeno djelovanje više žurnih službi, svaka služba djeluje samostalno dok njihovo reagiranje komunikacijski koordinira županijski centar 112. Voditelji žurnih službi, po potrebi, neposredno ili posredovanjem centra 112 dogovaraju način operativne suradnje na mjestu djelovanja/reagiranja.

Članak 54.

Svi nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni su u postupak donošenja propisa uključiti javnost kako bi se prikupile informacije o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti u vezi s javnim politikama na području civilne zaštite te pravovremeno uočile slabosti i negativni učinci javnih politika, a koje kroz postupak savjetovanja treba otkloniti prije njihovog formalnog usvajanja.

Članak 55.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite neće izdati suglasnost na Vanjski plan, ili izmijenjen i dopunjen Vanjski plan, ako nije izrađen sukladno odredbama ovog Pravilnika.

(2) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite kroz inspekcijske nadzore može tražiti doradu i usklađivanje planova iz nadležnosti JLP(R)S u području civilne zaštite do postizanja sukladnosti te donošenje planova u propisanom roku.

Članak 56.

(1) Planski dokumenti u civilnoj zaštiti, izrađeni sukladno odredbama ovog Pravilnika, primjenjuju se i kod uporabe operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica od ratnih djelovanja i većih posljedica od terorizma na svim razinama za koje se donose.

(2) Dokumenti iz stavka 1. ovog članka usklađuju se s Planom obrane Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na obveze iz područja zaštite i spašavanja.

Članak 57.

(1) Nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti, koje su na temelju odredbi ovog Pravilnika obvezni izraditi, dužni su kontinuirano, sukladno promjenama u normativnom području, procjenama rizika ili metodološkim promjenama, provoditi njihovo usklađivanje.

(2) Postupak usklađivanja planskih dokumenata iz stavka 1. ovog članka provodi se na dva načina:

– redovno tekuće ažuriranje priloga i podataka iz sadržaja dokumenata koje, što se tiče procedure, ne implicira identičan postupak kao prilikom njihovog usvajanja, ali se o provedenom postupku vodi službena zabilješka

– suštinske promjene u njihovom sadržaju, na temelju promjena u normativnom području, stanja u prostoru i povećanja urbane ranjivosti, koje zahtijevaju intervencije u drugim planskim dokumentima iste ili niže hijerarhijske razine, koje impliciraju identičan postupak usvajanja izmijenjenih i dopunjenih dokumenata kao prilikom njihovog usvajanja.

(3) U slučaju usklađivanja Vanjskog plana, nositelj izrade obavješćuje nadležno tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite o nastalim suštinskim promjenama iz stavka 2. podstavka 2. ovog članka, na temelju čega navedeno nadležno tijelo državne uprave donosi odluku o izradi izmjena i dopuna Vanjskog plana.

Članak 58.

Identificiranje nacionalnih kritičnih infrastrukture, analiziranje rizika i izrada sigurnosnih planova provodi se na temelju Zakona o kritičnim infrastrukturama (»Narodne novine«, br. 56/13) i podzakonskih propisa donesenih na temelju navedenog Zakona.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

(1) Vanjski planovi koji su prije dana stupanja na snagu ovog Pravilnika dobili suglasnost tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, nositelji izrade dužni su provjeriti i uskladiti ga s odredbama ovog Pravilnika u roku iz stavka 3. ovog članka, samo ako su nastale suštinske promjene u području Vanjskog plana, po proceduri iz članka 57. ovog Pravilnika.

(2) Postupci donošenja Vanjskih planova započeti do stupanja na snagu ovog Pravilnika, nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihova donošenja (»Narodne novine« br. 49/17).

(3) Nositelji izrade ostalih donesenih planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni su ih uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, samo ako su nastale suštinske promjene sukladno proceduri iz članka 56. ovog Pravilnika.

Članak 60.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (»Narodne novine«, br. 49/17).

Članak 61.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/21-01/69

Urbroj: 511-01-152-21-22

Zagreb, 11. lipnja 2021.

Ministar

dr. sc. Davor Božinović, v. r.

PRILOG

OBVEZNI SADRŽAJ VANJSKOG PLANA CIVILNE ZAŠTITE

Vanjski plan, pored naslovnice te popisa sadržaja, kratica i izvora podataka, obvezatno sadržava sljedeće dijelove:

1. Uvod

U uvodnom dijelu opisuje se temelj za donošenje Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna (razred područja postrojenja određen na temelju odredbi Uredbe i maksimalne količine opasnih tvari uslijed kojih je određen razred područja postrojenja, postupak ishoda suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na novo ili izmijenjeno Izvješće o sigurnosti, donošenje odluke o izradi Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna, opis izmjena i dopuna koje nisu suštinske naravi i nisu zahtijevale pribavljanje suglasnosti, mjere naložene inspekcijskim nadzorom, relevantni propisi i ciljevi koji se žele postići donošenjem dokumenta te područje Vanjskog plana u mjernim jedinicama) te zaključak s javne rasprave.

2. Podaci o radnoj skupini ili izrađivaču

Navode se članovi radne skupine nositelja izrade, njihov položaj u tijelima i institucijama koje predstavljaju. Preslika akta o osnivanju radne skupine stavlja se u prilog dokumenta.

Ako je, umjesto radne skupine, dokument izradila ovlaštena pravna osoba, u ovom dijelu se navode osnovni podaci o izrađivaču. Akt tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite kojim se izdaje suglasnost ovlaštenoj pravnoj osobi za obavljanje stručnih poslova u području civilne zaštite stavlja se u prilog dokumenta.

3. Osobe odgovorne za provedbu Vanjskog plana

Navode se opći podaci o odgovornim osobama (ime, prezime, položaj) za svaku od sljedećih razina:

- jedinice područne (regionalne) samouprave
- jedinice lokalne samouprave
- operatera (i područja postrojenja ako se ono ne nalazi na adresi operatera)

Kontakt podaci za svaku od osoba stavljaju se u prilog dokumenta, pri čemu se vodi računa o dostupnosti.

4. Podaci o operateru i području postrojenja

4.1. Opći podaci

Navodi se naziv operatera i područja postrojenja te njihove adrese.

4.2. Podaci o opasnim tvarima u području postrojenja

Navode se vrste i količine opasnih tvari, njihove kemijske i fizikalne karakteristike te način skladištenja.

4.3. Opis područja postrojenja

Potrebno je sažeto opisati lokaciju područja postrojenja i djelatnost.

4.4. Operativne snage, oprema i sredstva u području postrojenja za reagiranje u slučaju velike nesreće

Posebno se navode snage, oprema i sredstva koja područje postrojenja može dati na raspolaganje za ostvarivanje Vanjskog plana.

4.5. Sustav i postupak operatera za rano uzbunjivanje

Uz opis sustava i postupka ranog uzbunjivanja u području postrojenja, navode se i konkretni podaci o odgovornim osobama, način komunikacije sa županijskim centrom 112 radi pokretanja aktiviranja Vanjskog plana i vrste informacija koje operater mora dati o nesreći u području postrojenja.

4.6. Obavješćivanje javnosti i susjednih područja postrojenja i objekata od strane operatera

Potrebno je opisati organizaciju izvješćivanja javnosti i susjednih područja postrojenja ili objekata smještenih u području učinka s mogućim ili uvećanim rizikom od domino efekta o nesreći i obrascima postupanja u slučaju velike nesreće kada se očekuje širenje posljedica izvan područja postrojenja.

4.7. Obavješćivanje susjednih država članica u slučaju velike nesreće s mogućim prekograničnim posljedicama

Navesti postoji li mogućnost prekograničnog utjecaja i po kojem scenariju te u tom slučaju opisati kojim putem se i na temelju kojeg sporazuma ili mehanizma obavješćuju druge države.

5. Procjena rizika

5.1. Scenariji mogućih izvanrednih događaja iz Izvješća o sigurnosti

Sažeto navesti zaključke opisanih scenarija (najgori i najvjerojatniji te alternativni scenariji) nesreće čije posljedice izlaze van granica područja postrojenja.

5.2. Modeliranje učinaka nesreće

Potrebno je prikazati modele nesreće u odnosu na realne vremenske uvjete u kojima događaj može nastati koristeći pokazatelje najbliže meteorološke stanice – smjer i brzina vjetera, temperatura zraka, klasa atmosferske stabilnosti u ovisnosti o atmosferskim turbulencijama, podaci o oborinama te geološke i hidrografske pokazatelje, uz prikaz na zemljovidima.

5.3. Procjena posljedica po sve važne sadržaje u području Vanjskog plana

Procjenjuje se broj osoba koje bi trebalo evakuirati, broj građevina iz kojih se evakuacija preporuča, broj stanovnika koji bi se mogli zaštititi primjenom mjere zaklanjanja na mjestu na kojem su se zatekli u vrijeme velike nesreće, odnosno stanovnika kojima će biti naređeno da ostanu unutar prebivališta ili na mjestu rada kako bi se zaštitili od izlaganja učincima velike nesreće nastale u području postrojenja, ovisno o predloženim mjerama koje treba provesti u određenoj situaciji. Procjena posljedica se radi za svaki od scenarija nesreće čije posljedice prelaze granice područja postrojenja do krajnje točke zone unutar koje se mogu očekivati utjecaji na ljude, materijalna dobra i okoliš. Kretanje kontaminiranog oblaka s koncentracijama i vremenskom dinamikom širenja po zonama zahvaćenosti proračunava se matematičkim modelima i ucrtava na zemljovidima. Navode se i podaci kao što su broj i vrste uginulih životinja, štete na usjevima, stupanj defolijacije, kontaminacija vode, štete na prirodnim vrijednostima zaštićenih područja prirode, spomen područjima, spomenicima i svetištima te staništima divljih životinja. Sva ta područja također se ucrtavaju na zemljovidima.

5.4. Analiza rizika i zaključak

Provodi se na temelju scenarija, primjenom formule umnoška vjerojatnosti nastanka velike nesreće i posljedica van granica područja postrojenja.

6. Područje Vanjskog plana

6.1. Opis

Obzirom da se područje utvrđuje na temelju analize rizika operatera, potrebno je kvalitativno i kvantitativno opisati područje Vanjskog plana za svaki od scenarija čije posljedice prelaze granice područja postrojenja i utječu na život i zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš. Opis sadrži informacije/podatke o smještaju područja postrojenja u prostoru, karakteristikama područja Vanjskog plana s podacima o stanovništvu, stambenim, poslovnim i stambeno-poslovnim građevinama, putevima i dostupnim pravcima za pristup operativnih snaga i pravcima evakuacije te elementima prirodnog okoliša, koordinatama i geografskoj širini i dužini, nadmorskoj visini i visinskim odnosima (reljef) na kritičnim dijelovima područja Vanjskog plana koji mogu biti ugroženi, važnima za funkcioniranje lokalne zajednice, kao i određivanje granice u području Vanjskog plana do koje je sigurno za stanovništvo i

operativne snage (tzv. sigurnosna zona koja nije kontaminirana). Prethodno navedeni podaci prikazuju se na zemljovidima. Područje Vanjskog plana, odnosno područja utjecaja/učinaka svih relevantnih scenarija definiraju se kružnicama oko područja postrojenja, sukladno analizi rizika i posljedicama velike nesreće. Vanjski plan se izrađuje na načelu primjene krajnje točke dosega za svaku opasnu tvar prema najgorem mogućem scenariju, najvjerojatnijem i alternativnim scenarijima ispuštanja u medij.

6.2. Područje Vanjskog plana u slučaju najgoreg mogućeg slučaja

6.3. Područje Vanjskog plana u slučaju najvjerojatnijeg mogućeg slučaja

6.4. Područje Vanjskog plana u slučaju alternativnih scenarija

7. Operativne snage i sredstva za zaštitu i spašavanje

Daje se načelni opis postrojbi/timova i materijalno-tehničkih sredstava sustava civilne zaštite:

- pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave namijenjenih spašavanju ugroženog stanovništva za djelovanje u području primjene Vanjskog plana
- postrojbe/timovi i materijalno-tehnička sredstva civilne zaštite
- postrojbe/timovi i materijalno-tehnička sredstva pravnih osoba
- vatrogasne postrojbe (javne i dobrovoljne)
- druge operativne snage sustava civilne zaštite
- pregled snaga i sredstava koje stavlja na raspolaganje operater za smanjenje posljedica velike nesreće

Tabelarni prikaz timova (naziv tima, imena i osobni podaci, položaj/funkcija odgovornih osoba) prikazuje se pregledno u posebnom prilogu Vanjskog plana.

8. Planirane mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u području Vanjskog plana

8.1. Nesreće u području postrojenja u zadnjih deset godina

Opisuju se sve nesreće s vrstama i količinama ispuštenih otrovnih tvari – npr. zapaljive smjese, plin ili ukapljeni plin-tekući s naknadnim isparavanjem te način manifestiranja – kontaminacija, onečišćenje, vatra, eksplozija, nekontrolirane kemijske reakcije koje stvaraju štetne proizvode ili nuspojave isključivo s posljedicama po zdravlje i živote ljudi, materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš u području Vanjskog plana.

8.2. Očekivani razvoj velike nesreće u području Vanjskog plana

Na temelju zaključka analize rizika koji za posljedicu mogu imati smrtno posljedice i ozljede ljudi, štete na materijalnim dobrima i okolišu, a do kojih može doći uslijed izravne izloženosti otrovnim koncentracijama, toplinskom zračenju ili visokim zračnim pritiscima u slučaju eksplozija u postrojenju, procijeniti razvoj velike nesreće.

8.3. Odgovor sudionika sustava civilne zaštite na veliku nesreću

8.3.1. Sustav ranog upozoravanja

Sadržava opis sustava javnog uzbunjivanja, aktiviranja i načina obavješćivanja ljudi o nesreći u području Vanjskog plana te popis odgovornih osoba za pokretanje navedenih aktivnosti.

8.3.2. Mobilizacija i aktiviranje snaga i materijalno-tehničkih sredstava

Detaljno razraditi mobilizaciju i aktiviranje od lokalne do područne (regionalne) razine uključujući poveznicu s planovima djelovanja civilne zaštite.

8.3.3. Koordinacija i upravljanje aktivnostima sustava civilne zaštite

Potrebno je detaljno razraditi koordinaciju sa snagama operatera te koordiniranje svih kapaciteta nužnih za provedbu Vanjskog plana (stožeri civilne zaštite, koordinatori na lokacijama i dr.) za lokalnu i područnu (regionalnu) razinu. Komunikacijske sheme

koordinacije i upravljanja i tabelarni prikazi odgovornih osoba (ime, prezime, institucija, adresa, položaj, telefon, adresa elektroničke pošte) pregledno se prikazuju u posebnom prilogu Vanjskog plana.

8.3.4. Preporučene mjere civilne zaštite

Pored navođenja uputa za način provođenja osobne i uzajamne zaštita stanovništva na ugroženom području, ovisno o vrsti opasnih tvari iz scenarija nesreće, razrađuju se mjere za pružanje pomoći i ublažavanje posljedica u području Vanjskog plana koje se moraju poduzeti žurno i bez odgađanja:

- evakuacija ljudi i životinja
- sklanjanje/zaklanjanje
- zbrinjavanje
- hermetizacija
- kemijsko-biološko-radiološko-nuklearna detekcija
- gašenje požara
- medicinska pomoć i skrb
- dekontaminacija stambenih i poslovnih zgrada, javnih prostora, poljoprivrednih i drugih površina
- prikupljanje i zbrinjavanje uginulih životinja i kontaminiranog biljnog pokrova
- obrada, odlaganje i zbrinjavanje kontaminiranog zemljišta
- osiguravanje vodoopskrbe na ugroženom području te isključivanje opskrbe pitkom vodom ako je sustav distribucije izložen
- asanacija (humana te asanacija prostora) uključujući zamjenu oštećenog raslinja
- izolacija i zabrana pristupa neovlaštenim osobama na pojedine dijelove područja Vanjskog plana zbog onečišćenja povezanih sa slučajnim ispuštanjem opasnih tvari u medij
- i dr.

Uz odgovarajuću i primjenjivu mjeru potrebno je navesti nositelje aktivnosti, sudionike provedbe i odgovorne osobe te razraditi aktivnosti, kapacitete, lokacije i objekte za provedbu, odnosno referirati se na razradu mjera u planu djelovanja civilne zaštite.

8.3.5. Informiranje stanovništva

Navode se pozicije odgovornih osoba u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za davanje informacija stanovništvu te sredstva javnog informiranja (državna, regionalna, lokalna) putem kojih će nadležno tijelo stanovništvu kontinuirano davati obavijesti i usklađene upute o postupanju.

8.3.6. Izvještavanje susjednih postrojenja ili objekata

Organizacija izvještavanja javnosti i susjednih postrojenja ili objekata smještenih u području učinka s mogućim ili uvećanim rizikom od domino efekta o nesreći i obrascima poželjnog ponašanja koje bi trebalo usvojiti.

8.3.7. Obavješćavanje hitnih službi drugih država

Organizacija obavješćavanja hitnih službi drugih država članica u slučaju velike nesreće s mogućim prekograničnim posljedicama.

9. Prilozi

Prilažu se zemljovid, sheme, tablice, slike i dr. relevantni podaci te oni koji sadrže osobne, poslovne ili tajne podatke s naznakom da nije za javnu objavu.